

ved Velde og Glid? Jeg ved ikke, om det er Meningen, men hvis det er Meningen, finder jeg det højt uretfærdigt. Hvis man derimod siger: Nej, der kan være Tale om Burdering og Umburdering, ligesom det er nævnt i Loven, at naar en Ejendom odelægges helt eller partielt, kan der begæres en ny Burdering, og naar Ejeren derfor mener, at Bygningen ikke længer svarer til den Værdi, som den er bleven anfat til eller til Assurancejammen, kan han forlange en Umburdering, og saa skulle Burderingsmændene tage Hensyn til Bygningens Værdi i Handel og Wandel, til Lejeindtægten, til hvad den kan forrente, eller hvad han kan faa for den, naar han vil sælge den. Gaar man hen og belaster den med Skat for andet, begaar man en Uretfærdighed, som er meget kraftigere end den, der ligger i, at der nu svares Skat af Hartkorn, Ager og Eng, skønt Ejendommen er af ganske anden Værdi nu, end den var, den Gang Matriflen blev fastsat. — Der er i det hele noget mærkeligt ved denne Bygningsfkyld. Man klager over, at Hartkornet er uretfærdigt overbeholdt, og man fremhæver det urigtige i at lægge for meget Skat paa Hartkornet, navnlig til kommunale Djemed. Det er en Uretfærdighed, siger man, at ville dænge ny Byrder og Statter paa den faste Ejendom paa Hartkornet. Det er rigtigt, men i Kraft af dette Princip gaar man saa hen og dænger helt ny Statter paa Bygningerne, og saa vil man oven i Købet lade disse Ulemper, som følge af, at Hartkornet nu ikke længere svarer til Jordbrugets Værdi, komme irem her ved Bygningerne efter en endnu højere Maalestok. Jeg synes, at alle disse Betragtninger maa lede til, at man gaar noget forsigtig frem.

Et Argument, som den ærede Minister brugte for, at Bygningsfkylden er retfærdig, var, at han sagde, at navnlig i saadanne Kommuner, hvor der findes en købstadlignende Bebyggelse, altsaa ved Jærnbane-stationer, omkring Kjøbenhavn o. s. v., ere Byrderne for Hartkornet blevene meget forøgede, og det har da vist sig uretfærdigt, at en Del af disse Byrder ikke kan blive kastet over paa Bygningerne, som have voldt de store Udgifter. Dertil er for det første at sige: mon ikke i en saadan Kommune, f. Eks. i Kommunerne omkring Kjøbenhavn, den Omstændighed, at Befolkningen er vokset saaledes, at der er kommet mange Anlæg, eller maaske mange Sommerbeboere, der spendere en Del af deres Penge i Kommunen, har bevirket, at Landejendommene ere stegne i Værdi, og stegne nok saa meget, forholdsvis, som Skatten paa Hartkornet? Det var den ene Ting, men saa er der en anden

Ting, som Ministeren ikke berørte. Disse Kommuner have jo et Vaaben, hvorved de kunne forsvare sig mod, at Hartkornskatten stiger, og det er simpelthen det, at de kunne forandre Ligningsforholdet mellem Hartkorn og Formue og Værlighed. Der er jo Kommuner her omkring Kjøbenhavn, hvor der kun lignedes 1 paa Hartkornet, naar der lignedes 8 paa Formue og Værlighed — jeg tror, at det er Forholdet i Lynghy Kommune f. Eks., og det samme er vist Tilfældet i andre Kommuner her ved Kjøbenhavn. Det er et Middel, som Landkommunerne kunne bruge med Amtsrådets Samtykke. Hvis altsaa denne købstadlignende Bebyggelse har forrykket Forholdene i saa høj en Grad, kan Amtsrådet raade Bod derpaa ved at forandre Forholdet mellem Formue- og Værlighedsstaten og Hartkornskatten. Derved bevirker man, at Hartkornskatten ikke stiger, og jeg tror ikke, at den ærede Minister har Ret til at sige, specielt, hvad Kommunerne her omkring ved Kjøbenhavn angaar, at de Byrder, som lignedes paa Hartkornet til Kommunerne, skulle være stegne saa stærkt i de sidste 10—20 Aar. Jeg tror ikke, at dette er Tilfældet; man har nemlig benyttet det af mig nævnte Middel: naar Kommunens Udgifter ere stegne, har man forandret Forholdstallet, saaledes at Hartkornskatterne ikke blot ikke ere stegne, men maaske endog ere blevene mindre. Mit Standpunkt med Hensyn til dette Spørgsmaal er altsaa det, at hvis man kan gaa ind paa en saadan Fiksering af den nuværende Hartkornbyrde paa Agerbruget, som jeg omtalte, finder jeg det rigtigt, at man gaar til Bygningsfkylden. Men saaledes purt og bart at lette Byrden for Landmændene eller Landejendomsbesidderne og kaste den over paa Bygningsejerne, som maaske ikke i nogen Henseende ere nær saa godt stillede som disse Proprietærer, Godsejere og Bønder, hvad man nu vil kalde dem, men som maaske sidde meget haardt i det, anser jeg for at være uretfærdigt. Disse Bygningsejere ere maaske Haandværkere, der som Resultat af et helt Livs Arbejde have drevet det til at opføre nogle smukke Værkstedslotter og blive Ejere af et Hus. Det er maaske en betydelig Bygning, fordi den paagældende Haandværker behøver en betydelig Bygning til sine Værkstedslotter; men en saadan Bygning behøver jo ikke derfor at give noget stort Overflud. At lægge Skat paa disse Følf for at lette Byrderne for disse Landmænd, der leve højt af Kjøbenhavns Marked og den store købstadlignende Bebyggelse, anser jeg for i høj Grad uretfærdigt.

Jeg vil gerne, inden jeg slutter, frem-